

Zaņas lejteces atsegumi

Publicēts: 28.11.2020.

ATRAŠANĀS VIETA

Dabas piemineklis: ģeoloģiskais veidojums

Saldus novada Zaņas pagasts

GPS KOORDINĀTES

X: 385033, Y: 6260302 / Lat: 56.4731450, Lon: 22.1336368

APRAKSTS

Ceļojums uz Zaņas lejteces atsegumiem ir kā pārvietošanās laika mašīnā. Šeit, Zaņas upes krastos, skatam atsedzas ne tikai 3,5 metru biezs un 155 miljonus gadu vecs juras perioda nogulumu slānis, bet tepat, Zaņas upes labā krasta gravas avoksnājos, joprojām noris saldūdens kaļķiežu izgulsnēšanās jeb šūnakmens veidošanās, kas bija Latvijas dabai raksturīgs process pirms aptuveni 10 000 gadu. Šeit kaļķieži izgulsnējas vai sacementējas, veidojot porainus kaļķiežu gabaliņus. Raunas Staburags un Kazugrava ir Latvijā zināmākie šūnakmens veidojumi – blakus šiem vārdiem ierindojot Zaņas labā krasta gravu, šīs vietas unikalitāte kļūst acīmredzama.

Zaņas upes krastos esošā juras perioda nogulumu atradne atrodas īpašā valsts aizsardzībā jau kopš 1977.gada, tās platība laika gaitā palielināta no 10 līdz 43 hektāriem un aizņem aptuveni 1 kilometru garu Zaņas upes lejteces ielejas daļu.

Pasludinot Zaņas lejteces atsegumus par Latvijas senās ģeoloģijas dzīvo muzeju, nedrīkst aizmirst par šīs teritorijas dzīvās dabas bagātībām. Vairāk kā 80% visas teritorijas aizņem Eiropas Savienībā aizsargājami biotopi un šo vietu par dzīvei piemērotu izvēlējušās tādas reti sastopamas un aizsargājamas sugas kā villainā gundega, lapkoku praulgrauzis, kas iemājo parkveida pļavu biotopos, biežā perlamutrene, kas novērtējusi Zaņas upes smilšainos posmus, akmeņu sakopojumus un straujteses. Arī upes Zaņas lejteces atsegumu teritorijā ir izcilas – tās visas ir dabiskas un to gultnes līdz mūsdienām saglabājušās nepārveidotas.

Atgriežoties pie juras nogulumiežiem, kas datēti ar tik ievērojamo 155 miljonu gadu vecumu, noteikti jāzina vēl kas - ilgstošu pētījumu rezultātā zinātnieki tajos atraduši ļoti augstu jūras bezmugurkaulnieku fosiliju dažādību. Šeit atrastas galvkāju, lāpstkāju, jūras ežu, gliemeņu un gliemežu senās fosilijas un 1936.gadā Zaņas lejteces atsegumos esot atrasta pliozaura – milzu izmēra jūras rāpuļa - zoba fosilija.

NOKĻŪŠANA

Autoceļš Nīgrande–Ezere (P106). Pirms pieturas *Kraujas* ceļš pa labi dienvidrietumu virzienā. Pēc 970 metriem nokļūsi pie Zaņas upes.

UZTURĒŠANĀS NOTEIKUMI

CITA NODERĪGA INFO

[Saldus tūrisma informācija](#)

UZMANĪBU!

Atsevišķas ziņas laika gaitā var būt izmainījušās. Ja esat konstatējuši informācijas neatbilstību vai infrastruktūras bojājumus, lūgums, sazināties ar apsaimniekotāju.

